

Dosarul nr. 3r-303/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. T. Avasiloaie)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

DECIZIE

15 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Muzîca Tatiana și Zaim Ala împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, terț Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testimițanu" cu privire la anularea actelor administrative defavorabile, obligarea de a emite acte administrative individuale favorabile,

împotriva încheierii din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ,

c o n s t a t ă:

La data de 30 august 2019, Muzîca Tatiana și Zaim Ala au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, terț Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testimițanu" cu privire la anularea actelor administrative defavorabile nr.M-2511/19 și nr.Z-2511/19 din 03 iulie 2019, a procesului-verbal nr.4 din 26 iunie 2019 și a deciziei pe marginea cererii prealabile, obligarea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale de a emite acte administrative individuale favorabile cu privire la includerea reclamantelor în una din grupele formate la Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testimițanu" pentru a urma studiile complimentare pentru obținerea competențelor în dermato-cosmetologie.

Prin hotărârea din 02 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău (sediul Râșcani), a fost admisă acțiunea înaintată de Muzîca Tatiana și Zaim Ala.

S-au anulat refuzurile nr.M-2511/19 și nr.Z-2511/19 din 03 iulie 2019 Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, procesul-verbal nr.4 din 26 iunie 2019 al Comisiei de evaluare a competențelor profesionale ale personalului medical care activează în domeniul dermatocosmetologiei și decizia pe marginea cererii prealabile.

S-a obligat pîrîtul să emită acte administrative individuale favorabile cu privire la includerea reclamantelor Muzîca Tatiana și Zaim Ala în grupa de studii complimentare, specialitatea dermato-cosmetologie, pe lângă Catedra de dermato-cosmetologie a Universității de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu".

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 26 februarie 2021, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a declarat apel (nemotivat) asupra hotărârii din 02 februarie 2021 din Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani).

Prin încheierea din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul pe motiv că motivarea apelului a fost depusă după expirarea termenului prevăzut la art. 232 alin. (2) din Codul administrativ.

La 27 iulie 2021, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând repunerea în termenul de declarare a recursului, casarea încheierii instanței de apel și pronunțarea unei decizii prin care să fie admis recursul (f.d.133, vol. II).

La 27 iulie 2021, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a depus același recurs prin intermediul cancelariei Curții de Apel Chișinău (f.d. 153, vol. II).

În drept, recurentul a invocat prevederile art. 432 alin. (2) lit. a) și b) Cod procedură civilă, precum și pe cele ale Hotărîrii Parlamantului nr. 49 din 31 martie 2021 privind declararea stării de urgență, prin care a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pe perioada 1 aprilie-30 mai 2021, fapt ce a generat suspendarea termenului de depunere a apelului începînd cu 15 aprilie 2021 și pînă la 28 aprilie 2021.

Examinînd recursul depus de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea cu privire la repunerea în termen a recursului este neîntemeiată, recursul fiind inadmisibil, din considerentele ce succed.

Prin prisma art. 191, alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241, alin. (1) din Codul administrativ încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Alineatul 1 al aceluiași articol prevede că pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 243, alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinînd recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Implicit speței, Colegiul consideră relevante dispozițiile art. 242 Cod administrativ, care stipulează că recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic.

Din materialele și lucrările dosarului rezultă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 15 iunie 2021 și a comunicat încheierea recurentului la 23 iunie 2021 (aviz DS8001815287AS, f.d. 78, vol. II).

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează, la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă

și eficiență din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

La caz, s-a constatat că la 23 iunie 2021 încheierea contestată a fost notificată recurentului.

Însă, ignorând prevederile legale ce guvernează procedura de exercitare a căii de atac în ordine de recurs în secțiunea I, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a expediat recursul, prin intermediul poștei electronice, la 27 iulie 2021 (f.d. 129, vol. II). Mai mult, faptul omiterii termenului de depunere a recursului este recunoscut de recurent, ori prin recursul depus aceasta a solicitat repunerea în termenul de procedură, nemotivând însă nicidecum omiterea termenului.

Referitor la cererea cu privire la repunerea în termenul de depunere a recursului completul specializare reține ca fiind relevante prevederile art. 244, alin. (2) din Codul administrativ coroborate cu art. 237, alin. (1) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ, care stipulează că dispozițiile art. 65, alin. (1) și (2) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de recurs și în termenul de prezentare a motivării recursului.

La rândul său, art. 65, alin. (1) și (2) din Codul administrativ statuează că dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Din constatările relatate supra rezultă că termenul de depunere a recursului pentru recurent a început a curge la data de 24 iunie 2021 și a expirat la 8 iulie 2021.

Completul specializat menționează că importanța termenelor de procedură este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Din memoriul cererii de repunere în termen se atestă că recurentul a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, însă nu a respectat prevederile art. 65 alin. (2) din Codul administrativ, nu a comunicat instanței care sînt motivele pe care își întemeiază recurentul cererea și nu a anexat probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

În circumstanțele menționate și în baza normelor de drept sus-citate Colegiul constată că Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nu a invocat niciun motiv plauzibil care ar justifica imposibilitatea sa de a face uz în interiorul termenului legal de dreptul procedural de a contesta actul judecătoresc de dispoziție emis de Curtea de Apel Chișinău la 15 iunie 2021, prin urmare cererea cu privire la repunerea în termen urmînd a fi respinsă drept neîntemeiată.

Respectiv, depunând recursul la 27 iulie 2021, reprezentantul Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale a omis termenul legal de declarare a recursului, deși trebuia să dea dovadă de diligență și să aibă un rol activ în cauza de contencios administrativ în care este implicată instituția pe care o reprezintă, iar culpa acestuia se atribuie Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ nu este în drept să substituie voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice, iar cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza Brumărescu c. României, cauza Marckx c. Belgiei).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat, în cauza Ponomaryov c. Ucrainei că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs concluzionează că la depunerea recursului împotriva încheierii din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nu a respectat prevederile articolului 242 din Codul administrativ, iar temeiuri de repunere în termenul de depunere a recursului nu s-au stabilit.

Din considerentele menționate și având în vedere că Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale nu a respectat prevederile articolului 242 din Codul administrativ și nu a prezentat, prin prisma art. 65, alin. (1) din Codul administrativ, nici un argument întemeiat privind omiterea termenul de depunere a recursului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului, a declara inadmisibil recursul depus de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale împotriva încheierii din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Conform articolelor 65, 230 și 243 alin. (1), lit. a) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge cererea Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se declară inadmisibil recursul depus de către Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale împotriva încheierii din 15 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Muzîca Tatiana și Zaim Ala împotriva Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale, terț Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie "Nicolae Testemițanu" cu privire la anularea actelor administrative defavorabile, obligarea de a emite acte administrative individuale favorabile.

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu